

Helleenien huijaukset

Muinaiseen Kreikkaan kuuluvan Syrakusan kuningas oli tilannut korusepältä uuden kultakruunun. Saatuaan kruunun kuningas rupesi epäilemään, onko se kokonaan kultaa, vai onko häntä huiputettu. Siihen aikaan osattiin käsitellä taitavasti hopeaa ja kultaa. Kuningas pelkäsi, että kruunun tekijä oli käyttänyt raaka-aineena myös halvempaa hopeaa.

Kruunu oli kaunis, eikä kuningas sallinut rikottavan sitä. Miten siis selvittää ongelma. Kuningas pyysi apuun paikallisen tiedemiehen Arkhimedeeseen. Mutta ei viisaskaan keksinyt heti keinoa.

Arkhimedes Syrakusalainen oli aiemmin huomannut, että kylpyyn mennessään vettä valui ammeen laitojen yli ja että samalla hän ikään kuin keveni. Tiedemies järkeili, että vettä valui yli se määrä, jonka hänen kehoonsa syrjäytti. Poisvaluneen vesimäärän voi mitata ja saada siten selville myös sen painon.

Arkhimedes keksi ratkaisun. Hän punnitsi kruunun ilmassa ja vedessä ja mittasi vielä kruunun upotuksesta ylivaluneen veden määrän. Näin hän pystyi laskemaan kruunun tiheyden ja toteamaan, että se ei ollut täyttä kultaa. Heureka! No, tarina saattaa olla legenda, mutta Arkhimedeeseen laki on totta.

Kreikkalainen kultaseppä oli huiputtanut kuningasta.

Antiikin olympialaisia hehkutetaan reiluiksi ja yleviksi. Mutta kyllä senkin ajan kisoissa tehtiin filunkia jo kunnolla. Tuomareita ja vastustajia lahjottiin. Painissa voideltiin iho liukkaaksi, ettei vastustaja saanut otetta. Tuttua tarinaa, kreikkalaiset huijasivat.

Kreikassa on käytetty rahaa jo reilut 2500 vuotta. Kolikot valmistettiin metalleista. Rahalla huiputettiin jo silloin. Kreikkalaisilla on takanaan pitkät oppivuodet, ja taito on niistä ajoista kehittynyt ja jalostunut.

Latinalainen rahaliitto perustettiin 1800-luvun loppupuolella. Siihen kuului Ranska, Belgia, Italia ja Sveitsi ja Kreikka. Monet muutkin maat noudattivat rahaliiton sääntöjä. Kolikoiden arvot kiinnitettiin tietystä suhteesta kultaan ja hopeaan. Maiden rahat olivat erilaisia mutta samanarvoisia.

Latinalainen rahaliitto toimi kohtalaisesti yli 40 vuotta, kunnes yksi maa alkoi huijata. Se vähensi vähitellen kolikoiden kullan määrää, mikä tietysti paljastui. Tämä maa, arvaatte varmaan mikä, erotettiin rahaliitosta. Kreikka oli taas huiputtanut.

Nyt tiedetään jo yksityiskohtaisesti, että ennen euroon liittymistään Kreikka väärensi valtakunnan tilaa kuvaavia talouslukuja. Kreikka ei olisi täyttänyt silloisia kovia vaatimuksia valtiontalouden tasapainosta. No, raporttien tarkistajatkin toimivat lepsusti. Mutta summa summarum, Kreikka huijasi taas taitavasti.

Kreikan mytologiaan liittyy myös kuolemalla petkuttaminen tai kuolleeksi tekeytyminen. Tällä konstilla on pelastettu nykyaikanakin vaarallisista tilanteista. Kreikassa Korintin kuningas Sisyfos petkutti kuolemaa ja sai palata takaisin elämään.

Petkutus paljastui, ja Sisyfos sai kovan rangaistuksen. Hänet määrättiin pyörittämään isoa kivenlohkareta ylös rinteeseen harjalle. Juuri kun hän oli pääsemäisillään huipulle, lohkarie vieri takaisin laaksoon. Sisyfos sai aloittaa työn alusta. Ikuisesti.

Nykyhelleenit näyttävät jatkavan samaa menoa. Nyt he vaan huiputtavat itseään. He eivät vielääkään tajua panna pönkkää lohkarie tueksi, jotta voisivat vähän huilata.

pajen